

Valtiovarainministeriö

Vero-osasto

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eräiden rajat ylittävien hybridijärjestelyjen verotusta koskevasta sääntelystä (VM080:00/2019)

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eräiden rajat ylittävien hybridijärjestelyjen verotusta koskevasta sääntelystä. Lausun asiasta kunnioittavasti seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden rajat ylittävien hybridijärjestelyjen verotuksesta sekä muutoksia eräisiin tuloverolakeihimme. Esitys ja muutokset perustuvat veron kiertämisen estämistä koskevaan direktiiviin. Koska kysymyksessä on direktiivin implementointi, ei monessa asiassa ole varsinaista liikkumavaraa säännösten sisältöä koskevalle harkinnalle.

Hybridi-instrumenttien (*hybrid instruments*) ja hybridientiteettien (*hybrid entities*) hyödyntäminen verosuunnittelussa on perustunut siihen, että joko (1) niitä kohdellaan eri tavoin yhden kansallisen järjestelmänsisäisesti eri sääntelykokonaisuuksissa (esim. verotuksellinen, yhtiöoikeudellinen, regulatorinen sääntely), tai (2) niitä kohdellaan eri tavoin kahden (tai useamman) eri valtion verojärjestelmässä. Nyt esillä oleva sääntelypaketti keskittyy tähän jälkimmäiseen näkökulmaan, eli rajat ylittäviin tilanteisiin.

Koska eri valtioiden verojärjestelmät eivät nivelly aina täysin johdonmukaisesti keskenään, on tämä antanut mahdollisuuden erilaisille verojärjestelyille, joista erilaiset hybridijärjestelyt ovat yksi esimerkki.

Esitys vaikuttaa olevan direktiivin implementoinnin suhteen varsin huolellisesti valmisteltu. Esitän jäljempänä huomioita lähinnä vain eräistä terminologisista valinnoista. Tällaisissa tilanteissa sanavalinnat voivat tyypillisesti olla joskus varsin merkittäviäkin erilaisissa konkreettisissa laintulkintatilanteissa.

Luonnoksen sivulla 4 puhutaan ”lain tarkoituksen vastaisuudesta”. Joskus tilanne voi olla se, että jokin järjestely toimii sinänsä ”lain tarkoituksen mukaisesti” sekä valtiossa A että valtiossa B, tai ainakin voi olla vaikea väittää ja osoittaa, että järjestely olisi selvästi ”lain tarkoituksen vastainen” toisessa näistä. ”Lain tarkoituksen vastaisuus” voidaan tietysti ymmärtää yleisenä ilmaisuna siten, että sillä ei viitata vain johonkin tiettyyn yhteeseen lakiin. Kysymys on tällöin pikemminkin siitä, että jäsenvaltiot ovat katsoneet yhdessä, että hyötyminen verotusvetoisista hybridijärjestelyistä olisi vastoin jäsenvaltioiden yhteisesti tärkeinä pitämiä verotuksen periaatteita.

Myös sivulla 5 oleva termi ”verokohtelun eroavuus” voi antaa aihetta erilaisille tulkinnoille. Sinänsä verokohtelu tyypillisesti aina jollakin tavoin eroaa eri valtioissa, koska tuloverolait ja verojärjestelmät ovat kansallisia. Aika usein tällaisissa tilanteissa käytetään ainakin hieman vapaammassa (ei-virallisissa) yhteyksissä termejä nollaverotus tai vajaaverotus.

Sivulla 10 käytetään termiä ”verotuksellisesti läpinäkyvä”. Tähän liittyvä huomioni ei ole ehkä oikeudellisesti juurikaan relevantti, mutta ajatellen erilaisia muita verotukseen liittyviä sääntelykokonaisuuksia, termi ”verotuksellinen läpivirtausyksikkö” voisi olla parempi valinta. Läpinäkyvyys on nimittäin termi, jota käytetään usein siinä yhteydessä, kun halutaan että yhtiöt – joko lain velvoittamana tai vapaaehtoisesti – avaavat julkisesti veroasioitaan. Euroopan unionin piirissäkin on peräänkuulutettu useissa yhteyksissä verotuksen läpinäkyvyyttä, jolloin sillä ei tarkoiteta sitä, että läpivirtausyksiköitä tulisi olla enemmän. Mitään varsinaista asiallista ongelmaa esityksessä en kuitenkaan tämän osalta katso olevan, sillä läpivirtausperiaatetta on sivulla 10 tarkemmin kyllä edelleen avattu.

Turussa 15.8.2019

Reijo Knuutinen

OTT, KTM, professori, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu